

EXPUNERE DE MOTIVE

O dată cu intrarea în vigoare a Legii nr.38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, activitatea de taximetrie a trebuie să fie reorganizată, având în vedere că din anul 1991 aceasta era dereglementată.

Acțiunea de reorganizare și reglementare a taximetriei a fost un examen destul de dificil pentru autoritățile administrației publice locale și celelalte autorități competente, în măsura în care au trebuit schimbate proceduri artisanale și mentalități, care au creat un sistem de transport public de persoane extrem de eterogen.

În prezent, se poate aprecia că toate autoritățile administrației publice locale au reușit să încheie faza de organizare și reglementare a acestui serviciu public de interes general, fiind necesară trecerea într-o nouă etapă de perfecționare și apropiere a acestui serviciu de modelele existente în statele avansate ale Europei, după modelul german, francez, spaniol, etc.

Monitorizarea modului cum s-a aplicat Legea nr.38/2003 a scos în evidență a serie de disfuncționalități, greu de sesizat în faza de început, dar și de lacune, care au întreținut practici vizând corupția, evaziunea fiscală și pirateria în taximetrie. Proiectul de lege prezentat încearcă să rezolve toate aceste probleme, pornind de la o atentă analiză critică a situației existente în prezent.

I. O dată cu aplicarea Legii nr.38/2003 s-a demarat și înlocuirea caselor de marcat de pe taxiuri, în conformitate cu prevederile O.U.G. nr.28/1999 privind obligația agenților economici de a utiliza case de marcat electronice cu memorie fiscală.

Această aplicație a fost costisitoare pentru taximetriști și acum se dovedește că, în procent foarte mare, aceste case de marcat nu au fost utile ca scop, deoarece nu există un sistem unitar de abordare a fiscalității, deși Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal permite o astfel de abordare.

Azi, conform prevederilor Codului fiscal, există o multitudine de abordări în ce privește fiscalitatea în taximetrie, deși obiectul de activitate și condițiile în care aceasta se desfășoară sunt identice:

a) operatorii de transport în regim de taxi, taximetriștii independenți și asociațiile familiale de taximetriști independenți, ca agenți economici care desfășoară aceeași activitate în taximetrie sunt impozitați diferențiat, după venitul net, după venitul brut și după normele de venit;

b) agenții economici din taximetrie beneficiază de un tratament diferențiat. Dintre aceștia, taximetriștii independenți, circa 40% din total, beneficiază de un tratament fiscal preferențial, ceea ce provoacă distorsiuni reale de concurență, deoarece contravaloarea serviciilor prestate de aceștia nu este grevată de Taxa pentru Valoarea Adăugată, ceea ce aduce un avantaj de 11-12%, după calcule comparative temeinic realizate;

c) pentru unii agenți economici din taximetrie, care desfășoară și alte activități independente, Codul fiscal stabilește ca impunerea să se realizeze în sistem real;

d) conform prevederilor prezentului proiect, apar în taximetrie forme de asociere în participațiune, fără personalitate juridică, realizate între taximetriștii independenți și operatorii de transport în regim de taxi, ceea ce echivalează cu asocierea prevăzută de art.111 din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările ulterioare.

În această formă de asociere, Codul fiscal stabilește că impozitul calculat reprezintă cota de 3% aplicată veniturilor realizate de asociere;

e) toți angajații economici din taximetrie au avut obligația de a utiliza case electronice de marcat cu memorie fiscală, în condițiile în care pentru 40% dintre aceștia casele de marcat sunt, în general, inutile, deoarece sunt impozitați la norma de venit.

Proiectul de lege propune aplicarea unitară a prevederilor Codului fiscal pentru aceste servicii publice, începând cu 1 ianuarie 2006, când toți operatorii taxi și taximetriștii independenți vor trebui să plătească un impozit pe venit global unic de 3% și TVA, în mod nediscriminatoriu.

În aceste condiții, casele de marcat își vor justifica prezența și utilitatea, iar organelor de control fiscal le va fi mult mai ușor să realizeze controlul și urmărirea respectării contribuției la bugetul general.

Bineînțeles, tot în conformitate cu posibilitățile oferite de Codul fiscal, fiecare agent economic din taximetrie va trebui să-și realizeze o formă de contabilitate, care să-i asigure calculele necesare.

II. Au fost introduse în Proiect prevederi omise din Legea nr.38/2003, care acum sunt de actualitate, respectiv:

- prevederi privind deținerea de autovehicule prin contract de leasing;
- prevederi privind posibilitatea autorizării asociațiilor familiale;
- prevederi privind posibilitatea executării serviciului de taximetrie prin cooperare, pe baza asocierii în participațiune, fără a căpăta personalitate juridică.

III. Prin derogare de la prevederile art.155 alin.(9) din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, Proiectul propune ca Bonul fiscal emis de casa de marcat să dea dreptul agentului economic, care utilizează serviciile de taximetrie pentru rezolvarea scopurilor economice proprii, să-și poată deduce cheltuielile respective din venituri și TVA.

Actuala variantă propusă de Ministerul Finanțelor Publice de a dota, pentru acest scop, fiecare taxi cu facturi fiscale este o măsură nerealistă și greu de realizat.

Există precedent în sistem și trebuie acceptat și pentru taximetrie.

IV. Proiectul propune simplificarea procedurilor privind obținerea autorizației taxi, prin:

- eliminarea licenței de execuție pentru vehicul;
- eliminarea obținerii autorizației pentru executarea transportului în regim de taxi pentru persoanele juridice;
- simplificarea obținerii licenței de transport în regim de taxi și a vizării anuale a licențelor și autorizațiilor;
- înlocuirea prezentării unor documentații prin declarația pe propria răspundere.

V. Pentru clarificarea unor proceduri aplicate de autoritățile administrației locale, Proiectul prevede:

- introducerea Listei de așteptare la primării, ca măsură de eliminare a abuzurilor și corupției, în legătură cu atribuirea autorizațiilor taxi;
- definirea cazurilor justificate în care un autovehicul taxi, aflat sub o autorizație taxi, poate fi înlocuit;
- pentru stabilirea numărului maxim de taxiuri, necesare la un moment dat în piață, să se țină seama de o expertiză autorizată.

VI. În cazul atestării profesionale a taximetriștilor, Proiectul prevede eliminarea limitării valabilității atestatului profesional la 5 ani, stabilindu-i valabilitate nelimitată.

VII. Proiectul propune ca, începând cu 1 ianuarie 2006, să fie limitată prima intrare în piața taximetriei numai la autoturismele cu o vechime maximă de 3 ani, realizându-se o măsură reală de protecție a mediului și, totodată, de creștere a standardului de confort în transport.

VIII. Deoarece normele de aplicare a legii nr.38/2003 nu au fost suficient de clar întocmite, s-a ajuns în situația dezvoltării unor practici frauduloase, precum cea a utilizării alternative a unor aparate de taxat pe aceeași mașină.

Proiectul inserează precizări privind interdicția unor astfel de practici și sancționarea lor, precum și regula generală privind condiția în care să se realizeze fiscalizarea pentru a preveni evaziunea fiscală.

IX. Prin Proiect se introduce în activitatea taximetriștilor obligativitatea privind existența foii de parcurs, ca în toate transporturile publice de persoane, măsură de largire a posibilității de control și monitorizare a mișcării autovehiculului, îndeosebi în afara localității, precum și a programului de lucru al taximetristului, în conformitate cu prevederile Codului muncii și a altor reglementări în vigoare..

Se introduce, de asemenea, obligativitatea întocmirii lunare a Fișei taxiului de către deținător, care conține toate datele necesare privind activitatea și posibilitatea exercitării într-un mod mai eficient a controlului impus de lege. Prin întocmirea Fișei

taxiului, care are caracterul unei declarații pe propria răspundere, crește gradul de responsabilizare a deținătorului autorizației taxi.

X. Proiectul introduce un nou capitol, privind „Regimul autorizației taxi”

După aproape 2 ani de la reorganizarea taximetriei în România, conform prevederilor Legii nr.38/2003, se poate aprecia că serviciul public respectiv a fost reorganizat și reglementat corespunzător de către autoritățile administrației publice locale.

Măsurile de organizare și control au contribuit la disciplinarea operatorilor taxi și a taximetriștilor independenți, cu toate că mai există suficiente cazuri de corupție, de evaziune fiscală și de piraterie.

Problema rămasă nerezolvată este cea a eficientizării activității economice respective și în mod special a încurajării efortului investițional în domeniu.

Operatorii de transport și taximetriștii independenți nu se simt încurajați și protejați în efortul lor investițional, datorită lipsei de perspectivă și de asigurare a continuității activității.

Regimul temporar al autorizației taxi, fără nici o asigurare a utilizării ei pe termen lung, este principala cauză a acestei lipse de siguranță în taximetrie.

Este necesar acum, după efortul reorganizării taximetriei, să se asigure siguranța efortului investițional, ca în toate statele europene, și, nu numai, prin permanentizarea deținerii autorizațiilor taxi de către operatori și taximetriști independenți.

Pe cale de consecință, autorizația taxi, devenind un document deținut permanent cu drept de folosință și de dispoziție, capătă valența unui document cu titlu de valoare, a cărui transmitere poate fi realizată în condițiile legilor existente și în cazurile stabilite de prezentul proiect lege.

Liberalizarea circulației autorizației taxi, în numite condiții, bineînțeles, fără a scăpa de sub control evidența și calitatea noilor deținători, se stabilește, prin Proiect, a fi realizată prin sistem bursier în care prevalează evaluarea valorică, funcție de cererea și oferta la un moment dat.

X. Proiectul revede capitolul „Sanctiune și contravenții”, completându-l corespunzător noilor prevederi, dar și în raport cu gravitatea faptelor

Experiența celor 2 ani de reorganizare a taximetriei a relevat și cazuri de menținere a unei anumite cote privind abuzurile și corupția, datorate, în principal, lejerității unor prevederi ale Legii nr.38/2003, cât și a lipsei de sancțiuni corespunzătoare cu gravitatea faptelor incriminate.

Proiectul prezentat reia seria cazurilor care trebuie sancționate, schimbând în multe locuri ierarhia gravităților, dar accentuând totodată și responsabilizarea salariaților sau funcționarilor unor agenți economici cu atribuții sau ai unor autorități publice abilitate.

S-au introdus sancțiuni pentru astfel de persoane, cu atribuții specifice în cadrul legii, care prin neimplicare sau implicare cu rea-credință, contribuie la

exacerbarea corupției, evaziunii fiscale în domeniu, pirateriei, precum și utilizarea frauduloasă a aparatelor de taxat..

Una din sancțiunile cele mai solicitate de către taximetriștii onești, privind combaterea pirateriei în taximetrie, a fost cea referitoare la confiscarea autovehiculului implicat.

Instituția confiscării fiind destul de greu de abordat, proiectul de lege prezentat a rezolvat problema introducând imobilizarea și depozitarea autovehiculului în vederea declanșării, dacă este cazul, a procedurii de recuperare a daunelor provocate, a sumelor consistente, stabilite ca amenzi, și a penalităților, procedură care poate duce până la valorificarea autovehiculului, conform prevederilor legale.

Proiectul prezentat, menit să modifice și să completeze Legea nr.38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere nu este decât expresia nevoii de perfecționare a satisfacerii nevoii de mișcare a populației, prin serviciul public de taximetrie.

Disfuncționalitățile existente încă în domeniul taximetriei, birocrăția care nu se mai justifică în multe cazuri, fenomenele de corupție și evaziunea fiscală existente și pirateria practică încă, sunt motivele pentru care inițiatorii proiectului, preluând analitic și critic situația existentă, au încercat să găsească soluții pentru a le rezolva.

Inițiatori:

IOAN BIVOLARU

- deputat PSD

AURELIA VASILE

- deputat PSD

CLAUDIU TĂNĂSESCU

- senator PRM

ESERGHEP GELIL

- deputat PRM

